

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

495 / 20 10. 2022

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 544/2001 privind accesul liber la informațiile de interes public*, inițiată de domnul deputat USR Radu Panait și un grup de parlamentari USR, PNL (**Bp. 392/2022**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art.5 din *Legea nr. 544/2001 privind accesul liber la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare*, cu două noi alineate, alin. (1¹) și (1²), în sensul instituirii obligației de comunicare din oficiu a datelor relevante despre proiectele și investițiile proprii ale autorității sau instituției publice prin publicarea acestora pe pagina proprie de internet.

II. Observații

1. Prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Guvernul și-a asumat îmbunătățirea procesului de consultare publică și de implicare a părților interesate, prin creșterea cu 20% a numărului de proiecte de acte legislative care fac obiectul consultării publice și al implicării părților interesate la nivel central (Ținta nr. 407).

Pentru îndeplinirea obiectivului subsumat Țintei anterior menționate, Guvernul și-a asumat optimizarea cadrului legal actual care să standardizeze și să eficientizeze implementarea reglementărilor în domeniul transparenței decizionale și în domeniul accesului liber la informații de interes public, precum și extinderea platformei www.e-consultare.gov.ro, astfel încât să poată servi atât ca portal de informare de tip „ghişeu unic” la nivel guvernamental pentru cetățeni cu privire la oportunitățile de participare, cât și ca instrument de monitorizare și evaluare a progresului anual.

Drept urmare, a fost elaborat și supus procesului de consultare publică, în vederea adoptării până în trimestrul II al anului 2022, *proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2002*, din necesitatea optimizării cadrului legal actual care să standardizeze implementarea reglementărilor în domeniul accesului liber la informații de interes public mult mai coerent, care să asigure organizarea și funcționarea unui schimb transparent și sustenabil de informații între cetățean și administrație, pentru a satisface noile cerințe sociale și pentru a crea un set de standarde uniforme în întreaga administrație publică.

Astfel, a fost adoptată *Hotărârea Guvernului nr. 830/2022 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 123/2002*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 639 din 28 iunie 2022.

2. De asemenea, precizăm că, la art. 8 alin. (2) din Normele metodologice la lege, aprobate ~~prin~~ *Hotărârea Guvernului nr. 123/2002*, este prevăzut că „*Informațiile comunicate din oficiu de către instituțiile și autoritățile publice prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3) se vor afișa*

obligatoriu pe pagina proprie de internet, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1” (sn.).

Totodată, evidențiem și că, la art. 11 alin. (1) lit. a) din Normele sus menționate, se prevede că accesul la informațiile de interes public comunicate din oficiu se realizează obligatoriu, prin *”afișare pe pagina de internet proprie a autorității sau instituției publice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1 la prezentele norme metodologice”*.

În contextul în care Anexa 1 la Normele metodologice sus-menționate a fost modificată și completată prin *Hotărârea Guvernului nr. 830/2022* în vederea corelării obligațiilor care le revin autorităților administrației publice în materia publicării de informații de interes public din oficiu, prevăzute în cuprinsul mai multor acte normative și includerea acestora într-un standard unic de publicare, pentru evitarea situațiilor în care acestea sunt omise de la publicare, prezintă diferențe de conținut între aceleași categorii de informații publicate de autorități diferite sau generează confuzie în rândul cetățenilor, apreciem că măsurile propuse prin inițiativa legislativă de completare a art. 5 se subscriu mai mult prevederilor Normelor metodologice de aplicare a *Legii nr. 544/2001* decât prevederilor din legea propriu-zisă.

3. Potrivit art. 5 alin. (1) lit. f) din *Legea nr. 544/2001*, *„Fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public: (...) programele și strategiile proprii”*.

În opinia noastră, această categorie de informații este suficient de clară și de cuprinzătoare, nefiind necesară o extindere/detalieri a sa, după cum se preconizează. De altfel, sintagma *„proiectele și investițiile proprii”* este una evazivă, fiind susceptibilă să genereze interpretări diferite în procesul de aplicare a normei. Sunt nesocotite astfel liniile directoare trasate în jurisprudența Curții Constituționale¹, în care Curtea a reținut că dispozițiile legale trebuie să fie clare și precise, ca o condiție esențială a calității și constituționalității normei juridice, în caz contrar aducându-se atingere art. 1 alin. (5) din *Constituție*.

4. În măsura în care proiectele și investițiile vizate se subsumează sferei achizițiilor publice, devin incidente prevederile art. 11¹ din *Legea*

¹ A se vedea, spre exemplu, *Deciziile nr. 391/2019; nr. 903/2010; nr. 146/2015 sau 1/2012*.

nr. 544/2001, potrivit căroră „Orice autoritate contractantă, astfel cum este definită prin lege, are obligația să pună la dispoziția persoanei fizice sau juridice interesate, în condițiile prevăzute la art. 7, contractele de achiziții publice”.

Așadar, deîndată ce o persoană fizică sau juridică își exercită dreptul de a obține informații de interes public în materia achizițiilor publice, se activează obligația corelativă a autorității contractante de a furniza astfel de informații, ținând seama și de limita legală trasată de art.12 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 544/2001*, potrivit căruia se exceptează de la accesul liber al cetățenilor, „informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii”.

În consecință, apreciem că dispozițiile în vigoare din cuprinsul *Legii nr. 544/2001* configurează un cadru legislativ adecvat pentru exercitarea dreptului la informații de interes public și în materia achizițiilor publice.

5. Precizăm că, potrivit art. 3 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, normele de tehnică legislativă sunt obligatorii inclusiv pentru propunerile legislative aparținând parlamentarilor. Propunerea necesită numeroase reformulări pentru respectarea normelor prevăzute de *Legea nr. 24/2000*; indicăm, exemplificativ:

a) intervenția legislativă preconizată constă în completarea art. 5 din *Legea nr. 544/2001*, iar nu și în modificarea acestuia. În consecință, titlul și partea introductivă a Articolului unic trebuie reformulate în mod corespunzător;

b) sintagma „se modifică prin inserarea a trei noi alineate” este defectuoasă, prin raportare la art. 60 din *Legea nr. 24/2000*;

c) deși se face referire și la alin. (1¹), sunt redată doar două ipoteze suplimentare, marcate prin alin. (1¹) și (1²).

6. Referitor la *Expunerea de motive* care însoțește inițiativa legislativă, cu privire la faptul că „noua modificare își propune să aducă în prim plan, cu acces la public, toate proiectele și investițiile implementate și desfășurate de către fiecare autoritate sau instituție publică, informațiile urmând a fi regăsite pe site-ul instituției în cauză, într-un mod clar și transparent”, semnalăm că nu sunt clar prezentate

cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare și a implicațiilor pe care reglementarea propusă le are asupra legislației în vigoare. Menționăm, în context, că, potrivit considerentelor exprimate în *Decizia Curții Constituționale nr. 682/2012*, „dispozițiile art. 6 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare, instituie obligația fundamentării actelor normative. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, (...), încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]”.*

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Nicolae Ionel CIUCĂ
PREM-MINISTRU

Doamnei senator **Alina-Ștefania GORGHIU**
Vicepreședintele Senatului